

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ – МАЙСТОРА“

6600 гр. Кърджали
кв. „Веселчане“
ул. „Синчец“

0895777040
e-mail: info-909101@edu.mon.bg
art_school@abv.bg
vdmaystora.com

УТВЪРЖДАВАМ!

Маргарита Башлиева-Панова
Директор на СУ „Владимир Димитров – Майстора“
Заповед №686-686/14.09.2026 г.

ПРОГРАМА
ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО “БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА”
В СУ „ВЛАДИМИР ДИМИТРОВ - МАЙСТОРА“
I – IV КЛАС
УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

I. Общо представяне на програмата

Обучението по безопасност на движение по пътищата е неделима част от цялостното възпитание, обучение и социализиране на ученика в системата на училищното образование. Това е социално учене с важност за формиране на определени практически умения у учениците като участници в движението по пътищата. Екстериоризирането на тези умения е свързано с развитие на защитните механизми на ученика за неговото безопасно и културно поведение на пътя.

Съвременната пътна среда е опасна за ученика, тъй като тя е неестествена по отношение на неговите вътрешни механизми и способности за психофизическа защита.

В тази възраст учениците все още не могат да възприемат, чувстват и осъзнават опасностите в движението по пътя.

Развиването и усъвършенстването на психофизиологическите механизми за защита и създаването на определен начин на мислене и поведение на пътя ще осигурят личната безопасност на ученика и безопасността на другите участници в движението по пътя.

II. Цели на обучението

1. Изграждане и развиване на защитни механизми спрямо опасностите от пътната среда.
2. Развиване на перцептивните умения на учениците за безопасно поведение на пътя на основата на развиване на зрителните и слуховите възприятия, на възприятията за време и пространство.
3. Подпомагане на процеса за развитие на концентрацията на вниманието, паметта, дисциплинираността и отговорното поведение на пътя.
4. Формиране на знания и умения за безопасно придвижване до училище и обратно, както и за безопасно пресичане на пътя.

III. Специфика на възпитанието и обучението

1.Психофизиологически особености на учениците

Психофизиологическият профил на учениците от I – IV клас като участници в пътното движение се характеризира по отношение на:

1.1. Зрително възприятие

За учениците от тази възраст като участници в движението е характерно, че зрителните им възприятия са непълни.

Причините са:

- ниският ръст, който ги затруднява при възприемане на оразмерената за възрастните пътна среда;
- тясното поле на периферното зрение.

Периферното зрение изпълнява важна защитна функция, тъй като чрез него най-напред се забелязва движението на предметите.

1.2. Слухово възприятие

Учениците от началния етап имат все още недиференцирано слухово възприятие. За него е характерно непълното и неточното определяне на посоката и източника на звука. Това затруднява правилната оценка на приближаващи се пътни превозни средства.

1.3 Особенности на вниманието

Вниманието на учениците от I – IV клас се характеризира с:

- бърза подвижност;
- недостатъчна концентрираност;
- неустойчивост;
- висока емоционалност;
- импулсивност;
- възможност за опасно разсейване.

Разсейването може да се прояви особено силно, когато ученикът се чувства защитен поради присъствието на възрастен, група деца или близостта до дома. В тези случаи, поради ограничения обем на вниманието, ученикът може да не успее да се ориентира в бързо променящата се пътна среда.

1.4 Двигателни функции и поведение на пътя

Учениците от I – IV клас имат голяма двигателна активност.

В тази възраст все още има съществена разлика между възприемане и съответното действие. Учениците могат да видят и да разберат някои пътни ситуации, но не винаги могат да реагират правилно на тях или реагират по-бавно от възрастните поради липса на достатъчно опит, тъй като им е нужно повече време, за да извършат определени двигателни действия, породени от зрителен или слухов дразнител на пътя.

В тясна връзка с поведението на ученика на пътя е и неговият стартов рефлекс. Най-често той представлява мускулно напрежение, замръзване на място и обща напрегнатост при поява на определен слухов дразнител. В следващия момент вече идва ред на определено двигателно действие. Но в случая то е последица от възприетата и преработена информация, съпоставена с миналия опит. Колкото е по-пълна тази информация и колкото по-богат е миналият опит, толкова по-правилно ще бъде взетото решение.

1.5 Ориентиране във времето и пространството

За учениците от I – IV клас е значително по-трудно да възприемат времето, отколкото пространството. Причината е в самата природа на времето като обект на познание.

В края на началната училищна възраст, на основата на всекидневната си практика, учениците се научават, че за изминаване на по-голямо разстояние е нужно повече време и обратно. И въпреки това те се затрудняват, когато трябва да сравнят времето, за което автомобил ще измине права отсечка с определена дължина, с това на друг автомобил, който ще измине отсечка със същата дължина, но с начупен профил.

IV. Област на компетентност, тематично направление, тема, брой учебни часове, дата на провеждане.

Клас	Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Брой учебни часове	Дата
I	1. Правила и култура на поведение на пътя	1.1. Правила за движение на пешеходец	1.1.1. Моят безопасен път до училище и обратно*	1 час	
			1.1.2. Моят робот знае безопасен път до училище*	1 час	
			1.1.3. Пешеходна пътека	1 час	
			1.1.4. Аз не пресичам сам*	1 час	
	2. Пътна среда	2.1. Пътна сигнализация	2.1.1.Пътен светофар за регулиране движението на пешеходците	1 час	
		2.2.Пътни превозни средства	2.2.1.Двуколесни пътни превозни средства за деца	1 час	
	3. Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя	3.1. Зрителни, слухови възприятия и ориентиране в пространството	3.1.1. Знам къде съм	1 час	
			3.1.2. Знам къде са пътните превозни средства*	1 час	
			3.1.3. Знам къде са другите	1 час	
II	1.Правила и култура на поведение на пътя	1.1. Безопасно пресичане	1.1.1. Улиците до моето училище*	1 час	
			1.1.2. Моят робот знае къде да пресича*	1 час	
			1.1.3. Алгоритъм за безопасно пресичане	1 час	
	2. Пътна среда	2.1. Пътна сигнализация	2.1.1.Пътен светофар за регулиране движението на превозни средства	1 час	
		2.2. Пътни превозни средства	2.2.1. Отивам на училище с автобус, трамвай, тролейбус, лек автомобил	1 час	
	3. Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя	3.1.Зрителни, слухови възприятия и ориентиране в пространството	3.1.1. Виждам и чувам пътните превозни средства *	1 час	
III	1. Пътна среда	1.1. Пътна сигнализация	1.1.1. Път. Елементи на пътя	1 час	
	2. Правила и култура на поведение на пътя	2.1. ППС на две колела	2.1.1. Велосипед*	1 час	
			2.1.2. Пътен светофар за велосипедисти	1 час	

			2.1.3. Безопасни места за управление на велосипед*	1 час	
			2.1.4. Моят робот спазва сигналите на светофара. *	1 час	
	3. Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя	3.1. Зрителни, слухови възприятия и ориентиране в пространството	3.1.1.Знам къде са пътните превозни средства*	1 час	
IV	1. Пътна среда	1.1. Пътна сигнализация	1.1.1. Пътни знаци, пътна маркировка	1 час	
			1.1.2. Кръстовища	1 час	
			1.1.3.Пътни превозни средства, използвани в селското стопанство	1 час	
	2. Правила и култура на поведение на пътя	2.1. Опасни пътни ситуации	2.1. В населено място. Извън населено място*	1 час	
	3. Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя	3.1. Зрителни, слухови възприятия и ориентиране в пространството	3.1. Виждам пътните превозни средства*	1 час	
			3.2. Чувам пътните превозни средства*	1 час	

V. Указания за организиране на обучението

1. Учебното съдържание е разработено по области на компетентност, тематични направления и теми, съобразени с възрастта на учениците.
2. Класните ръководители да впишат в годишните си планове точните наименования на темите и датите на тяхното провеждане в посочения учебен срок.
3. Разпределението на часовете за обучение по БДП е:
  - I клас – за практически умения – 6 учебни часа*, за теоретични знания – 3 учебни часа (общо 9 учебни часа);
  - II – IV клас – за практически умения – 3 учебни часа*, за теоретични знания – 3 учебни часа (общо 6 учебни часа за всеки клас).

„Петминутката“ по БДП задължително се провежда всеки ден и подпомага овладяването на учебната дейност по БДП. Тя може да се използва за кратко припомняне и актуализиране на:

- основни правила за безопасно движение;
- правила за пресичане;
- сигнали на светофара;
- безопасен маршрут;
- разпознаване на опасности;